

USVOJENI TEKSTOVI

P9_TA(2020)0357

Uredba Vijeća o utvrđivanju višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. ***

Zakonodavna rezolucija Europskog parlamenta od 16. prosinca 2020. o Nacrtu uredbe Vijeća o utvrđivanju višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021. – 2027. (09970/2020 – C9-0409/2020 – 2018/0166(APP))

(Posebni zakonodavni postupak – suglasnost)

Europski parlament,

- uzimajući u obzir Nacrt uredbe Vijeća (09970/2020),
 - uzimajući u obzir zahtjev Vijeća za davanje suglasnosti u skladu s člankom 312. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) i člankom 106.a Ugovora o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju (C9-0409/2020),
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 14. studenoga 2018. o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje 2021. – 2027. – stajalište Parlamenta u cilju postizanja dogovora¹,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 10. listopada 2019. o višegodišnjem financijskom okviru za razdoblje od 2021. do 2027. i vlastitim sredstvima: vrijeme je da se ispune očekivanja građana²,
 - uzimajući u obzir svoju Rezoluciju od 23. srpnja 2020. o zaključcima izvanrednog sastanka Europskog vijeća od 17. do 21. srpnja 2020.³,
 - uzimajući u obzir članak 92. i članak 105. stavke 1. i 4. Poslovnika,
 - uzimajući u obzir pisma Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane te Odbora za ustavna pitanja,
 - uzimajući u obzir preporuku Odbora za proračune (A9-0260/2020),
1. daje suglasnost za nacrt Uredbe Vijeća kojom se uspostavlja Višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021. – 2027. kako je navedeno u prilogu ovoj Rezoluciji;
 2. odobrava zajedničke izjave Parlamenta, Vijeća i Komisije priložene ovoj Rezoluciji;

¹ SL C 363, 28.10.2020., str. 179.

² Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0032.

³ Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0206.

3. odobrava svoju izjavu priloženu ovoj Rezoluciji;
4. uzima na znanje izjave Komisije priložene ovoj Rezoluciji;
5. nalaže svojem predsjedniku da zajedno s predsjednikom Vijeća i predsjednicom Komisije potpiše zajedničku izjavu Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskom nadzoru novih prijedloga na temelju članka 122. UFEU-a s mogućim znatnim posljedicama za proračun Unije;
6. nalaže svojem predsjedniku da stajalište Parlamenta proslijedi Vijeću, Komisiji i nacionalnim parlamentima.

**PRILOG 1.: NACRT UREDBE VIJEĆA KOJOM SE USPOSTAVLJA VIŠEGODIŠNJI
FINANCIJSKI OKVIR ZA RAZDOBLJE 2021. – 2027.**

UREDBA VIJEĆA (EU, Euratom) 2020/...

od ...

o utvrđivanju višegodišnjeg financijskog okvira za razdoblje 2021.–2027.

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 312.,

uzimajući u obzir Ugovor o osnivanju Europske zajednice za atomsku energiju, a posebno njegov članak 106.a,

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

uzimajući u obzir suglasnost Europskog parlamenta¹,

nakon prosljeđivanja nacrtu zakonodavnog akta nacionalnim parlamentima,

nakon savjetovanja s Europskim gospodarskim i socijalnim odborom,

nakon savjetovanja s Odborom regija,

u skladu s posebnim zakonodavnim postupkom,

¹ Suglasnost od ... (još nije objavljena u Službenom listu).

budući da:

- (1) Uzimajući u obzir potrebu za primjerenom razinom predvidljivosti za pripremu i provedbu srednjoročnih ulaganja, trebalo bi odrediti da je trajanje višegodišnjeg financijskog okvira (VFO) sedam godina, počevši od 1. siječnja 2021.
- (2) Zbog gospodarskih posljedica krize uzrokovane bolešću COVID-19 Unija treba osigurati dugoročan financijski okvir kojim se omogućuje pravedna i uključiva tranzicija prema zelenoj i digitalnoj budućnosti i podupire Unijina dugoročnija strateška autonomija te je se čini otpornom na šokove u budućnosti.
- (3) Godišnjim gornjim granicama za odobrena sredstava za preuzimanje obveza po kategorijama rashoda i godišnjim gornjim granicama za odobrena sredstava za plaćanje utvrđenima u ovoj Uredbi trebaju se poštovati primjenjive gornje granice za obveze i vlastita sredstva, koje su utvrđene u skladu s važećom odlukom Vijeća o sustavu vlastitih sredstava Europske unije, donesenom u skladu s člankom 311. trećim stavkom Ugovora o funkcioniranju Europske unije („Odluka o vlastitim sredstvima”).

- (4) Ako je potrebno mobilizirati jamstva dana u okviru općeg proračuna Unije za pružanje financijske pomoći državama članicama odobrene u skladu s člankom 220. stavkom 1. Uredbe (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća¹ („Financijska uredba”), potrebni iznos trebao bi se mobilizirati iznad gornjih granica za odobrena sredstava za preuzimanje obveza i odobrena sredstava za plaćanje iz VFO-a, uz poštovanje gornje granice vlastitih sredstava.
- (5) U VFO-u ne bi se trebale uzimati u obzir proračunske stavke koje se financiraju namjenskim prihodima u smislu Financijske uredbe.
- (6) VFO bi trebalo utvrditi u cijenama iz 2018. Trebalo bi utvrditi i pravila za godišnje tehničke prilagodbe VFO-a za ponovni izračun gornjih granica i raspoloživih razlika do gornjih granica.

¹ Uredba (EU, Euratom) 2018/1046 Europskog parlamenta i Vijeća od 18. srpnja 2018. o financijskim pravilima koja se primjenjuju na opći proračun Unije, o izmjeni uredbi (EU) br. 1296/2013, (EU) br. 1301/2013, (EU) br. 1303/2013, (EU) br. 1304/2013, (EU) br. 1309/2013, (EU) br. 1316/2013, (EU) br. 223/2014, (EU) br. 283/2014 i Odluke br. 541/2014/EU te o stavljanju izvan snage Uredbe (EU, Euratom) br. 966/2012 (SL L 193, 30.7.2018., str. 1.).

- (7) Trebalo bi utvrditi pravila za druge situacije u kojima bi mogla biti potrebna prilagodba VFO-a. Takve bi prilagodbe mogle biti povezane s kašnjenjem pri donošenju novih pravila ili programa u okviru podijeljenog upravljanja, s mjerama povezanim s dobrim gospodarskim upravljanjem ili mjerama donesenim na temelju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije. Trebalo bi utvrditi pravila i u pogledu mehanizma prilagodbe za specifične programe.
- (8) Trebalo bi primijeniti posebnu i najveću moguću fleksibilnost kako bi Unija mogla ispuniti svoje obveze u skladu s člankom 323. UFEU-a.
- (9) Sljedeći tematski posebni instrumenti potrebni su kako bi se Uniji omogućilo reagiranje na određene nepredviđene okolnosti ili posljedice te time omogućuju neometano odvijanje proračunskog postupka: Europski fond za prilagodbu globalizaciji, pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi te pričuva za prilagodbu Brexitu. Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi nije namijenjena rješavanju posljedica kriza povezanih s tržištem koje utječu na poljoprivrednu proizvodnju ili distribuciju.

- (10) Sljedeći netematski posebni instrumenti potrebni su za daljnje povećanje fleksibilnosti: jedinstveni instrument za razliku do gornje granice i instrument fleksibilnosti. Jedinstveni instrument za razliku do gornje granice trebao bi omogućiti da se razlike raspoložive ispod gornjih granica odobrenih sredstava za preuzimanje obveza odnosno odobrenih sredstava za plaćanje prenose među financijskim godinama i, za odobrena sredstva za preuzimanje obveza, među naslovima VFO-a, a da se pritom ne premaše ukupni iznosi gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i za odobrena sredstva za plaćanje tijekom cijelog razdoblja VFO-a. Instrument fleksibilnosti trebao bi omogućiti financiranje posebnih nepredviđenih rashoda za određenu financijsku godinu.
- (11) Trebalo bi unijeti posebnu odredbu kako bi se omogućilo da se u proračun unesu odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odgovarajuća odobrena sredstva za plaćanje iznad gornjih granica utvrđenih u VFO-u ako je potrebno upotrijebiti posebne instrumente.
- (12) Potrebno je predvidjeti reviziju VFO-a u slučaju revizije Ugovorâ koja ima proračunske posljedice, ponovnog ujedinjenja Cipra ili proširenja Unije te s obzirom na izvršenje proračuna.
- (13) Ujedno bi moglo biti potrebno ovu Uredbu revidirati u slučaju nepredviđenih okolnosti na koje se ne može odgovoriti u okviru ograničenja utvrđenih u VFO-u. Stoga je potrebno predvidjeti reviziju VFO-a u takvim slučajevima.

- (14) Potrebna su i posebna pravila koja se odnose na velike projekte čiji je vijek znatno dulji od razdoblja utvrđenog za VFO. Potrebno je utvrditi maksimalne iznose za doprinose iz općeg proračuna Unije za te projekte i na taj način osigurati da oni nemaju nikakav učinak na druge projekte koji se financiraju iz tog proračuna.
- (15) Potrebno je utvrditi opća pravila o međuinstitucijskoj suradnji u proračunskom postupku uz poštovanje proračunskih ovlasti Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije („institucije”).kako su utvrđene u Ugovorima te poštovanje zahtjeva u pogledu transparentnosti.
- (16) Komisija bi trebala podnijeti prijedlog novog višegodišnjeg financijskog okvira do 1. srpnja 2025. kako bi ga institucije mogle donijeti dovoljno vremena prije početka narednog višegodišnjeg financijskog okvira. U skladu s člankom 312. stavkom 4. UFEU-a, u slučaju da se novi višegodišnji financijski okvir ne donese prije kraja razdoblja VFO-a utvrđenog u ovoj Uredbi, trebaju se nastaviti primjenjivati gornje granice koje se odnose na posljednju godinu VFO-a utvrđenog u ovoj Uredbi,

DONIJELO JE OVU UREDBU:

Poglavlje 1.

Opće odredbe

Članak 1.

Višegodišnji financijski okvir

Ovom Uredbom utvrđuje se višegodišnji financijski okvir za razdoblje 2021.–2027. (VFO).

Članak 2.

Pridržavanje gornjih granica VFO-a

1. Europski parlament, Vijeće i Komisija („institucije”) tijekom svakog proračunskog postupka i pri izvršenju proračuna za dotičnu godinu pridržavaju se godišnjih gornjih granica rashoda utvrđenih u Prilogu I. („gornje granice VFO-a”).

Iznos ispod gornje granice za naslov 3. naveden u Prilogu I. utvrđuje se ne dovodeći u pitanje fleksibilnost između dva stupa zajedničke poljoprivredne politike (ZPP).

Prilagođena gornja granica koju treba primijeniti na prvi stup ZPP-a nakon prijenosa između Europskog poljoprivrednog fonda za ruralni razvoj i izravnih plaćanja utvrđuje se u relevantnom pravnom aktu, a VFO se na odgovarajući način prilagođava u okviru tehničke prilagodbe predviđene u članku 4. ove Uredbe.

2. Ako je potrebno upotrijebiti sredstva iz posebnih instrumenata predviđenih u člancima 8., 9., 10. i 12., odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odgovarajuća odobrena sredstva za plaćanje unose se u proračun iznad relevantnih gornjih granica VFO-a.

Ako je potrebno upotrijebiti sredstva iz jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice kako je utvrđen u članku 11., odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odgovarajuća odobrena sredstva za plaćanje unose se u proračun iznad relevantnih gornjih granica VFO-a za određenu godinu.

3. Ako je potrebno mobilizirati jamstvo za pružanje financijske pomoći državama članicama odobrene u skladu s člankom 220. stavkom 1. Financijske uredbe, potrebni iznos mobilizira se iznad gornjih granica VFO-a.

Članak 3.

Poštovanje gornje granice vlastitih sredstava

1. Za svaku godinu obuhvaćenu VFO-om, ukupna potrebna odobrena sredstva za plaćanje, nakon godišnje prilagodbe i uzimanja u obzir svih drugih prilagodbi i revizija te primjene članka 2. stavaka 2. i 3., ne smiju dovoditi do pozivne stope vlastitih sredstava koja premašuje gornju granicu vlastitih sredstava utvrđenu u važećoj odluci Vijeća o sustavu vlastitih sredstava Europske unije donesenoj u skladu s člankom 311. trećim stavkom UFEU-a („Odluka o vlastitim sredstvima”).

2. Ako je to potrebno, gornje granice VFO-a snižavaju se kako bi se osiguralo pridržavanje gornjih granica vlastitih sredstava utvrđenih u Odluci o vlastitim sredstvima.

Poglavlje 2.

Prilagodbe VFO-a

Članak 4.

Tehničke prilagodbe

1. Komisija svake godine prije početka proračunskog postupka za godinu n+1 provodi sljedeće tehničke prilagodbe VFO-a:
 - (a) ponovno vrednovanje gornjih granica te ukupnih iznosa odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje, u skladu s cijenama iz godine n+1;
 - (b) izračun razlike raspoložive u okviru gornje granice vlastitih sredstava utvrđene u Odluci o vlastitim sredstvima;
 - (c) izračun iznosa odobrenih sredstava za preuzimanje obveza raspoloživih u okviru jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice, kako je navedeno u članku 11. stavku 1. prvom podstavku točki (a), i ukupnog maksimalnog iznosa iz članka 11. stavka 2. prvog podstavka točke (a);

- (d) izračun prilagodbe gornje granice odobrenih sredstava za plaćanje u okviru jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice, kako je navedeno u članku 11. stavku 1. prvom podstavku točki (b), i maksimalnog iznosa iz članka 11. stavka 2. prvog podstavka točke (b).
 - (e) izračun dodatnih dodjela sredstava za specifične programe iz članka 5. stavka 1. te rezultata godišnje prilagodbe iz članka 5. stavka 2.
2. Komisija provodi tehničke prilagodbe iz stavka 1. na temelju fiksnog deflatora od 2 % godišnje.
 3. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću priopćuje rezultate tehničkih prilagodbi iz stavka 1. i gospodarske prognoze na kojima se temelje.
 4. Ne dovodeći u pitanje članke 6. i 7., ne provode se daljnje tehničke prilagodbe za dotičnu godinu, ni tijekom te godine ni u obliku naknadnih ispravaka tijekom godina koje slijede.

Članak 5.

Prilagodba za specifične programe

1. Iznos jednak prihodu od novčanih kazni koje su institucije Unije izrekle na temelju uredaba Vijeća br. 1/2003¹ i (EZ) br. 139/2004², koji se u skladu s člankom 107. Financijske uredbe unosi u proračun za godinu n-1, nakon odbijanja iznosa za godinu n-1 iz članka 141. stavka 1. Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju³, raspoloživ je za dodatnu dodjelu za:
 - (a) odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godinu n+1, počevši od godine 2022. i završavajući u 2027., za programe navedene u Prilogu II., u skladu s postocima koji su utvrđeni za te programe u stupcu „Ključ za raspodjelu” iz tablice u Prilogu II.; i
 - (b) odobrena sredstva za plaćanje za godinu n+1, počevši od godine 2022. i završavajući u 2027.

¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 1/2003 od 16. prosinca 2002. o provedbi pravila o tržišnom natjecanju koja su propisana člancima 81. i 82. Ugovora (SL L 1, 4.1.2003., str. 1.).

² Uredba Vijeća (EZ) br. 139/2004 od 20. siječnja 2004. o kontroli koncentracija između poduzetnika (Uredba EZ o koncentracijama) (SL L 24, 29.1.2004., str.1.).

³ SL L 29, 31.1.2020., str. 7.

Ukupni iznos dodatnih dodjela za razdoblje 2022.–2027. za odobrena sredstva za preuzimanje obveza odnosno odobrena sredstva za plaćanje iznosi 11 000 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.). Godišnji iznos dodatnih dodjela za odobrena sredstva za preuzimanje obveza odnosno odobrena sredstva za plaćanje za svaku godinu u razdoblju 2022.–2026. iznosi najmanje 1 500 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.) i ne smije premašiti 2 000 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.).

Ukupni iznos dodatnih dodjela za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za programe u razdoblju 2022.–2027. utvrđen je u stupcu „Ukupna dodatna dodjela za odobrena sredstva za preuzimanje obveza u okviru članka 5.” iz tablice u Prilogu II.

2. Gornje granice za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za relevantne naslove za godinu $n+1$, počevši od godine 2022. i završavajući 2027., prilagođavaju se naviše s iznosima koji odgovaraju dodatnim dodjelama sredstava iz stavka 1., u skladu s postocima koji su utvrđeni za te naslove u stupcu „Ključ za raspodjelu” iz tablice u Prilogu II. Gornja granica za odobrena sredstva za plaćanje za godinu $n+1$, počevši od godine 2022. i završavajući 2027., automatski se prilagođava naviše s iznosima koji odgovaraju dodatnoj dodjeli sredstava iz stavka 1.

Članak 6.

Prilagodbe u vezi s mjerama povezanim s dobrim gospodarskim upravljanjem ili općim režimom uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije

1. U slučaju ukidanja suspenzije proračunskih obveza u vezi sa sredstvima Unije u skladu s relevantnim temeljnim aktima u okviru mjera povezanih s dobrim gospodarskim upravljanjem ili mjerama donesenim u okviru Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o općem režimu uvjetovanosti za zaštitu proračuna Unije, iznosi koji odgovaraju suspendiranim obvezama prenose se u sljedeće godine, a odgovarajuće gornje granice VFO-a prilagođavaju se u skladu s time.
2. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću priopćuje rezultat svake prilagodbe iz stavka 1.
3. Suspendirane obveze iz godine n ne mogu se unijeti u opći proračun Unije nakon godine $n+2$.

Članak 7.

Prilagodba nakon donošenja novih pravila ili programa u okviru podijeljenog upravljanja

1. U slučaju da se nakon 1. siječnja 2021. donesu nova pravila ili programi u okviru podijeljenog upravljanja za strukturne fondove, Kohezijski fond, Fond za pravednu tranziciju, Europski poljoprivredni fond za ruralni razvoj, Europski fond za pomorstvo i ribarstvo, Fond za azil i migracije, Fond za unutarnju sigurnost te instrument za upravljanje granicama i vize u okviru Fonda za integrirano upravljanje granicama, iznosi koji odgovaraju dodijeljenim sredstvima neiskorištenim u 2021. u jednakim se dijelovima prenose u svaku godinu u razdoblju 2022.–2025., a odgovarajuće gornje granice VFO-a prilagođavaju se u skladu s time.
2. Komisija Europskom parlamentu i Vijeću priopćuje rezultat svake prilagodbe iz stavka 1.

Poglavlje 3.

Posebni instrumenti

ODJELJAK 1.

TEMATSKI POSEBNI INSTRUMENTI

Članak 8.

Europski fond za prilagodbu globalizaciji

1. Europski fond za prilagodbu globalizaciji, čiji su ciljevi i područje primjene utvrđeni u Uredbi Europskog parlamenta i Vijeća o Europskom fondu za prilagodbu globalizaciji, ne smije premašiti maksimalni godišnji iznos od 186 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.).
2. Odobrena sredstva za Europski fond za prilagodbu globalizaciji unose se u opći proračun Unije kao rezervacija.

Članak 9.

Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi

1. Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi može se upotrebljavati za financiranje:
 - (a) pomoći za odgovor na hitne situacije uzrokovane velikim katastrofama obuhvaćenima Fondom solidarnosti Europske unije, čiji su ciljevi i područje primjene utvrđeni u Uredbi Vijeća (EZ) br. 2012/2002¹; i
 - (b) brzih odgovora na posebne hitne potrebe u Uniji ili u trećim zemljama nakon događaja koje nije bilo moguće predvidjeti kad je proračun donesen, posebno za hitne odgovore i aktivnosti potpore nakon prirodnih katastrofa koje nisu obuhvaćene točkom (a), katastrofa uzrokovanih ljudskim djelovanjem, humanitarnih kriza u slučajevima velikih prijetnji za javno zdravlje, veterinarskih ili fitosanitarnih prijetnji te u situacijama u kojima migracijski tokovi dovode do osobitog pritiska na vanjskim granicama Unije, ako okolnosti to zahtijevaju.

¹ Uredba Vijeća (EZ) br. 2012/2002 od 11. studenoga 2002. o osnivanju Fonda solidarnosti Europske unije (SL L 311, 14.11.2002., str. 3.).

2. Pričuva za solidarnost i pomoć u nuždi ne smije premašiti maksimalni godišnji iznos od 1 200 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.). Bilo koji dio godišnjeg iznosa koji nije iskorišten u godini n može se iskoristiti do kraja godine n+1. Dio godišnjeg iznosa koji potječe iz prethodne godine koristi se prvi. Bilo koji dio godišnjeg iznosa iz godine n koji nije iskorišten u godini n+1 prestaje važiti.
3. Odobrena sredstva za pričuvu za solidarnost i pomoć u nuždi unose se u opći proračun Unije kao rezervacija.
4. Dana 1. listopada svake godine najmanje četvrtina godišnjeg iznosa iz stavka 2. ostaje raspoloživa za pokrivanje potreba koje se pojave do kraja te godine.

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, do 1. rujna svake godine mogu se mobilizirati sljedeći maksimalni postoci ukupnog raspoloživog iznosa:

- 50 % za pomoć iz stavka 1. točke (a); iznos koji nastaje tim izračunom umanjuje se za sve iznose koji su mobilizirani prethodne godine primjenom stavka 5.;
- 35 % za pomoć trećim zemljama iz stavka 1. točke (b);
- 15 % za pomoć unutar Unije iz stavka 1. točke (b).

Ne dovodeći u pitanje prvi podstavak, od 1. rujna svake godine preostali dio raspoloživog iznosa može se upotrijebiti za sve vrste pomoći iz drugog podstavka kako bi se odgovorilo na potrebe koje se pojave do kraja te godine.

5. U iznimnim slučajevima i ako preostala financijska sredstva raspoloživa u pričuvi za solidarnost i pomoći u nuždi nisu dovoljna za pokrivanje iznosa koji se smatraju potrebnima za pomoć iz stavka 1. točke (a) u godini tijekom koje je došlo do katastrofe, kako je navedeno u toj točki, Komisija može predložiti da se razlika financira iz godišnjih iznosa raspoloživih za pričuvu za solidarnost i pomoć u nuždi za sljedeću godinu, u iznosu do najviše 400 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.).

Članak 10.

Pričuva za prilagodbu Brexitu

1. Pričuvom za prilagodbu Brexitu pruža se pomoć u suzbijanju nepredviđenih i štetnih posljedica u državama članicama i sektorima koji su najviše pogođeni povlačenjem Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju, podložno uvjetima utvrđenima u relevantnom instrumentu i u skladu s njima.
2. Pričuva za prilagodbu Brexitu ne smije premašiti iznos od 5 000 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.).

3. Odobrena sredstva za pričuvu za prilagodbu Brexitu unose se u opći proračun Unije kao rezervacija.

ODJELJAK 2.

NETEMATSKI POSEBNI INSTRUMENTI

Članak 11.

Jedinstveni instrument za razliku do gornje granice

1. Jedinstveni instrument za razliku do gornje granice obuhvaća:
 - (a) od 2022., iznose koji odgovaraju razlikama koje su ostale raspoložive ispod gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godinu n-1 koje treba staviti na raspolaganje iznad gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza za godine od 2022. do 2027.;
 - (b) od 2022., iznose jednake razlici između izvršenih plaćanja i gornje granice VFO-a za plaćanje za godinu n-1 kako bi se gornja granica za plaćanje za godine od 2022. do 2027. prilagodila naviše; i

- (c) dodane iznose koji se mogu staviti na raspolaganje iznad gornjih granica VFO-a u određenoj godini za odobrena sredstva za preuzimanje obveza ili odobrena sredstva za plaćanje, ili oboje, ovisno o slučaju, pod uvjetom da se u cijelosti prebijaju razlikama u jednom ili više naslova VFO-a za tekuću financijsku godinu ili buduće financijske godine u pogledu odobrenih sredstava za preuzimanje obveza te da se u cijelosti prebijaju razlikama u okviru gornje granice za plaćanje za buduće financijske godine u pogledu odobrenih sredstava za plaćanje.

Iznosi se mogu mobilizirati na temelju prvog podstavka točke (c) samo ako iznosi raspoloživi na temelju prvog podstavka točaka (a) i (b), kako je primjenjivo, nisu dostatni, a u svakom slučaju kao krajnja mjera za reagiranje na nepredviđene okolnosti.

Primjena stavka 1. prvog podstavka točke (c) ne smije dovesti do premašivanja ukupnih iznosa gornjih granica VFO-a za odobrena sredstva za preuzimanje obveza i odobrena sredstva za plaćanje za tekuću financijsku godinu i buduće financijske godine. Svaki iznos koji je predmet prijetoja u skladu s tom točkom stoga se ne smije dodatno mobilizirati u kontekstu VFO-a.

2. Upotrebom jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice na temelju stavka 1. prvog podstavka točaka (a) i (c) ne smije se, u bilo kojoj godini, premašiti ukupno:
 - (a) 0,04 % bruto nacionalnog dohotka Unije u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza, kako je izračunano u okviru godišnje tehničke prilagodbe VFO-a iz članka 4.;
 - (b) 0,03 % bruto nacionalnog dohotka Unije u odobrenim sredstvima za plaćanje, kako je izračunano u okviru godišnje tehničke prilagodbe VFO-a iz članka 4.

Upotreba jedinstvenog instrumenta za razliku do gornje granice u bilo kojoj godini mora biti u skladu s gornjim granicama vlastitih sredstava utvrđenima u Odluci o vlastitim sredstvima.

3. Godišnjim prilagodbama iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) ne smiju se premašiti sljedeći maksimalni iznosi (u cijenama iz 2018.) za godine od 2025. do 2027. u usporedbi s izvornom gornjom granicom za plaćanje iz relevantnih godina:

- 2025. – 8 000 milijuna EUR,
- 2026. – 13 000 milijuna EUR,
- 2027. – 15 000 milijuna EUR.

Iznosi iz članka 5. stavka 2. drugog podstavka dodaju se povrh maksimalnih iznosa iz prvog podstavka ovog stavka,

Svaka prilagodba naviše u cijelosti se prebija odgovarajućim smanjenjem gornje granice za plaćanje za godinu $n-1$.

4. Europski parlament i Vijeće mogu mobilizirati iznose iz stavka 1. prvog podstavka točaka (a) i (c) ovog članka u okviru proračunskog postupka iz članka 314. UFEU-a kako bi se omogućilo financiranje rashoda koji se nisu mogli financirati u okviru relevantnih gornjih granica VFO-a raspoloživih u određenoj godini.

Komisija, počevši od 2022., provodi prilagodbu naviše iz stavka 1. prvog podstavka točke (b) ovog članka kao dio tehničke prilagodbe iz članka 4.

Članak 12.

Instrument fleksibilnosti

1. Instrument fleksibilnosti može se upotrijebiti za financiranje posebnih nepredviđenih rashoda u odobrenim sredstvima za preuzimanje obveza i odgovarajućim odobrenim sredstvima za plaćanje za određenu financijsku godinu koji se ne mogu financirati u okviru gornjih granica raspoloživih za jedan ili više drugih naslova. Gornja granica raspoloživog godišnjeg iznosa za instrument fleksibilnosti iznosi 915 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.).
2. Neiskorišteni dio godišnjeg iznosa instrumenta fleksibilnosti može se iskoristiti do kraja godine $n+2$. Svaki dio godišnjeg iznosa koji potječe iz prethodnih godina koristi se prvi, pri čemu se kreće od najstarijeg takvog iznosa. Bilo koji dio godišnjeg iznosa iz godine n koji nije iskorišten do kraja godine $n+2$ prestaje važiti.

Poglavlje 4.

Revizija VFO-a

Članak 13.

Revizija VFO-a

1. Ne dovodeći u pitanje članak 3. stavak 2. i članke od 14. do 17., u slučaju nepredviđenih okolnosti VFO se može revidirati u skladu s gornjom granicom vlastitih sredstava utvrđenom u Odluci o vlastitim sredstvima.
2. U pravilu se svaki prijedlog za reviziju VFO-a u skladu sa stavkom 1. podnosi i donosi prije početka proračunskog postupka za pojedinu godinu ili za prvu od dotičnih godina.
3. U svakom prijedlogu za reviziju VFO-a u skladu sa stavkom 1. ispituju se mogućnosti preraspodjele rashoda među programima koji su obuhvaćeni naslovom na koji se odnosi revizija, uzimajući posebice u obzir svaku očekivanu nedovoljnu iskorištenost odobrenih sredstava.
4. U svakoj reviziji VFO-a u skladu sa stavkom 1. uzimaju se u obzir mogućnosti za prijeboj svakog podizanja gornje granice za jedan naslov snižavanjem gornje granice za neki drugi.

5. U svakoj reviziji VFO-a u skladu sa stavkom 1. zadržava se odgovarajući odnos između odobrenih sredstava za preuzimanje obveza i odobrenih sredstava za plaćanje.

Članak 14.

Revizija povezana s izvršenjem

Pri obavješćivanju Europskog parlamenta i Vijeća o rezultatima tehničkih prilagodbi VFO-a Komisija prema potrebi podnosi sve prijedloge za reviziju ukupnih odobrenih sredstava za plaćanje koje smatra potrebnim s obzirom na izvršenje kako bi se osiguralo dobro upravljanje godišnjim gornjim granicama za plaćanje, a posebno njihovo uredno kretanje u odnosu na odobrena sredstva za preuzimanje obveza.

Članak 15.

Revizija u slučaju revizije Ugovorâ

U slučaju revizije Ugovorâ koja ima proračunske posljedice, VFO se revidira u skladu s time.

Članak 16.

Revizija u slučaju proširenja Unije

U slučaju jednog ili više pristupanja Uniji, VFO se revidira kako bi se uzele u obzir potrebe za rashodima koje iz toga proizlaze.

Članak 17.

Revizija u slučaju ponovnog ujedinjenja Cipra

U slučaju ponovnog ujedinjenja Cipra, VFO se revidira kako bi se uzelo u obzir sveobuhvatno rješenje ciparskog pitanja i dodatne financijske potrebe koje proizlaze iz ponovnog ujedinjenja.

Poglavlje 5.

Doprinos financiranju velikih projekata

Članak 18.

Doprinos financiranju velikih projekata

1. Za velike projekte na temelju Uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o uspostavi svemirskog programa Unije i osnivanju Agencije Europske unije za svemirski program na raspolaganju je maksimalni iznos od 13 202 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.) iz općeg proračuna Unije za razdoblje 2021.–2027.
2. Za projekt Međunarodnog termonuklearnog eksperimentalnog reaktora (ITER) na raspolaganju je maksimalni iznos od 5 000 milijuna EUR (u cijenama iz 2018.) iz općeg proračuna Unije za razdoblje 2021.–2027.

Poglavlje 6.

Međuinstitucijska suradnja u proračunskom postupku

Članak 18.

Međuinstitucijska suradnja u proračunskom postupku

1. Institucije poduzimaju mjere za pospješivanje godišnjeg proračunskog postupka.
2. Institucije surađuju u dobroj vjeri tijekom cijelog postupka kako bi međusobno uskladile stajališta. Institucije u svim fazama postupka surađuju putem odgovarajućih međuinstitucijskih kontakata radi praćenja napretka u radu i analize stupnja konvergencije.
3. Institucije osiguravaju usklađenost svojih kalendara rada koliko god je to moguće kako bi se omogućilo dosljedno i usklađeno provođenje postupka, što će dovesti do konačnog donošenja općeg proračuna Unije.

4. Trijalozni se mogu održavati u svim fazama postupka i na različitim razinama zastupanja, ovisno o vrsti očekivanih rasprava. Svaka institucija u skladu s vlastitim poslovnikom određuje sudionike za svaki sastanak, utvrđuje njihov mandat za pregovore i pravodobno obavješćuje ostale institucije o modalitetima sastanaka.

Članak 20.

Jedinstvo proračuna

Svi rashodi i prihodi Unije i Europske zajednice za atomsku energiju uključuju se u opći proračun Unije u skladu s člankom 7. Financijske uredbe, uključujući rashode koji proizlaze iz svake relevantne odluke koju Vijeće donese jednoglasno nakon savjetovanja s Europskim parlamentom u okviru članka 332. UFEU-a.

Poglavlje 7.

Završne odredbe

Članak 21.

Prijelaz prema sljedećem višegodišnjem financijskom okviru

Komisija podnosi prijedlog novog višegodišnjeg financijskog okvira do 1. srpnja 2025.

Članak 22.

Stupanje na snagu

Ova Uredba stupa na snagu trećeg dana od dana objave u *Službenom listu Europske unije*.

Primjenjuje se od 1. siječnja 2021.

Ova je Uredba u cijelosti obvezujuća i izravno se primjenjuje u svim državama članicama.

Sastavljeno u Bruxellesu

Za Vijeće

Predsjednik

PRILOG I.

VIŠEGODIŠNJI FINANCIJSKI OKVIR (EU-27)

(u milijunima EUR – cijene iz 2018.)

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno 2021.–2027.
1. Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	19 712	19 666	19 133	18 633	18 518	18 646	18 473	132 781
2. Kohezija, otpornost i vrijednosti	49 741	51 101	52 194	53 954	55 182	56 787	58 809	377 768
2.a Ekonomska, socijalna i teritorijalna kohezija	45 411	45 951	46 493	47 130	47 770	48 414	49 066	330 235
2.b Otpornost i vrijednosti	4 330	5 150	5 701	6 824	7 412	8 373	9 743	47 533
3. Prirodni resursi i okoliš	55 242	52 214	51 489	50 617	49 719	48 932	48 161	356 374
od čega: rashodi povezani s tržištem i izravna plaćanja	38 564	38 115	37 604	36 983	36 373	35 772	35 183	258 594

Odobrena sredstva za preuzimanje obveza	2021.	2022.	2023.	2024.	2025.	2026.	2027.	Ukupno 2021.–2027.
4. Migracije i upravljanje granicama	2 324	2 811	3 164	3 282	3 672	3 682	3 736	22 671
5. Sigurnost i obrana	1 700	1 725	1 737	1 754	1 928	2 078	2 263	13 185
6. Susjedstvo i svijet	15 309	15 522	14 789	14 056	13 323	12 592	12 828	98 419
7. Europska javna uprava	10 021	10 215	10 342	10 454	10 554	10 673	10 843	73 102
od čega: administrativni rashodi institucija	7 742	7 878	7 945	7 997	8 025	8 077	8 188	55 852
UKUPNA ODOBRENA SREDSTVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA	154 049	153 254	152 848	152 750	152 896	153 390	155 113	1 074 300
UKUPNA ODOBRENA SREDSTVA ZA PLAĆANJE	156 557	154 822	149 936	149 936	149 936	149 936	149 936	1 061 058

PRILOG II.

PRILAGODBA ZA SPECIFIČNE PROGRAME – POPIS PROGRAMA, KLJUČ ZA RASPODJELU I UKUPNA DODATNA DODJELA ZA ODOBRENA SREDSTVA ZA PREUZIMANJE OBVEZA

U milijunima EUR, u cijenama iz 2018.

	Ključ za raspodjelu	Ukupna dodatna dodjela za odobrena sredstva za preuzimanje obveza u okviru članka 5.
1. Jedinstveno tržište, inovacije i digitalizacija	36,36 %	4 000
Obzor Europa	27,27 %	3 000
Fond InvestEU	9,09 %	1 000
2.b Otpornost i vrijednosti	54,55 %	6 000
EU za zdravlje	26,37 %	2 900
Erasmus+	15,46 %	1 700
Kreativna Europa	5,45 %	600
Prava i vrijednosti	7,27 %	800
4. Migracije i upravljanje granicama	9,09 %	1 000
Fond za integrirano upravljanje granicama	9,09 %	1 000
UKUPNO	100,00 %	11 000

PRILOG 2.: IZJAVE

1. Omotnice prioritetnih programa, troškovi NGEU-a i fleksibilnost

Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o jačanju posebnih programa i prilagodbi temeljnih akata

Ne dovodeći u pitanje ovlasti zakonodavnog i proračunskog tijela, Europski parlament, Vijeće i Komisija suglasni su da će za 2,5 milijardi EUR (u cijenama iz 2018.) povećati financijske omotnice iz temeljnih akata ili financijsko programiranje, prema potrebi, onih programa koje je utvrdio Europski parlament. To će se postići odgovarajućim smanjenjem raspoloživih razlika u okviru gornjih granica VFO-a, ne dovodeći u pitanje moguću upotrebu instrumenta fleksibilnosti u 2021.

Ne dovodeći u pitanje zakonodavne ovlasti institucija, Europski parlament, Vijeće i Komisija suglasni su da će u temeljne akte programa navedenih u Prilogu II. Uredbi o VFO-u unijeti odredbu o povećanju financijskih omotnica za iznose koji su u njima navedeni. Za programe kojima se uspostavljaju proračunska jamstva dodatni iznos odrazit će se u dodatnoj razini pruženih jamstava.

Izjava Europskog parlamenta o jačanju posebnih programa iz nedodijeljenih razlika

Iznos od 2,5 milijardi EUR (u cijenama iz 2018.) naveden u zajedničkoj izjavi Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o jačanju posebnih programa i prilagodbi temeljnih akata dodijelit će se kako slijedi:

- Obzor Europa: + 0,5 milijardi eura
- program Erasmus+: + 0,5 milijardi EUR, od čega 165 milijuna EUR u 2021.
- „EU za zdravlje”: + 0,5 milijardi EUR, od čega 70 milijuna EUR u 2021.
- Europska agencija za graničnu i obalnu stražu: + 0,5 milijardi eura
- humanitarna pomoć: + 0,5 milijardi eura.

Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o upotrebi vraćenih sredstava iz Investicijskog instrumenta za zemlje AKP-a u korist Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju

Vijeće se slaže da će se iznos od najviše jedne milijarde EUR (u cijenama iz 2018.) koji proizlazi iz vraćenih sredstava iz Investicijskog instrumenta za zemlje AKP-a za operacije u

okviru 9., 10. i 11. Europskog razvojnog fonda upotrijebiti u korist Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju u razdoblju 2021. – 2027. Tri institucije suglasne su da bi u okviru Instrumenta za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju trebalo biti dopušteno primanje tih sredstava.

Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o ponovnoj upotrebi opozvanih sredstava u vezi s istraživačkim programom

Ne dovodeći u pitanje svoje institucijske ovlasti, Europski parlament, Vijeće i Komisija suglasni su da će u korist istraživačkog programa ponovno staviti na raspolaganje odobrena sredstva za preuzimanje obveza u iznosu do 0,5 milijardi EUR (u cijenama iz 2018.) u razdoblju 2021. – 2027., što je posljedica potpunog ili djelomičnog neprovođenja projekata koji su dio tog programa ili njegova prethodnika, kako je predviđeno člankom 15. stavkom 3. Financijske uredbe.

Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o postupanju s troškovima kamata i otplatama kamata NGEU-a u VFO-u za razdoblje 2021. – 2027.

Tri institucije suglasne su da je cilj da se rashodima kojima se pokrivaju troškovi financiranja instrumenta Next Generation EU ne smanjuju programi i sredstva EU-a.

Tri institucije suglasne su da se postupanjem s troškovima kamata i otplatama kamata NGEU-a u VFO-u za razdoblje 2021. – 2027., za koje se trenutačno predviđa da će iznositi 12,9 milijardi EUR za tih sedam godina, ne dovodi u pitanje način na koji će se to pitanje rješavati u budućim VFO-ima od 2028. nadalje.

Tri institucije suglasne su raditi na uvođenju dostatnih novih vlastitih sredstava s ciljem pokrivanja iznosa koji odgovara očekivanim rashodima povezanim s troškovima otplate kamata i troškovima kamata.

2. Vlastita sredstva

Izjava Komisije o uspostavi vlastitih sredstava koja se temelje na digitalnom nametu

Uzimajući u obzir razvoj događaja na međunarodnoj razini, Komisija će ubrzati rad na podnošenju potrebnih prijedloga za uvođenje digitalnog nameta u Uniji te će u najkraćem mogućem roku, a najkasnije do lipnja 2021., iznijeti prijedlog temeljnog akta. Na temelju toga predložit će da prihodi od digitalnog nameta postanu vlastita sredstva do siječnja 2023.

Izjava Komisije o uspostavi vlastitih sredstava koja se temelje na porezu na financijske transakcije

U tijeku su rasprave o porezu na financijske transakcije u okviru pojačane suradnje s ciljem njihova dovršetka do kraja 2022. Ako se postigne dogovor o tom porezu na financijske transakcije, Komisija će iznijeti prijedlog da se prihodi od tog poreza na financijske transakcije prenesu u proračun EU-a kao vlastita sredstva.

Ako se do kraja 2022. ne postigne dogovor, Komisija će na osnovi procjena učinka predložiti nova vlastita sredstva na temelju novog poreza na financijske transakcije. Komisija ulaže napore kako bi iznijela te prijedloge do lipnja 2024. s ciljem da ih se uvede do 1. siječnja 2026.

3. Uloga proračunskog tijela

Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o proračunskom nadzoru nad novim prijedlozima na temelju članka 122. UFEU-a koji bi mogli imati znatne posljedice za proračun Unije

Budući da:

- (1) Europski parlament, Vijeće i Komisija („tri institucije”) potvrđuju da članak 122. UFEU-a čini pravnu osnovu za donošenje mjera za rješavanje posebnih kriznih situacija koje bi mogle imati posljedice za proračun kojima se može utjecati na razvoj rashoda Unije u granicama njezinih vlastitih sredstava.
- (2) S obzirom na njihove proračunske ovlasti na temelju Ugovorâ, primjereno je da dva ogranka proračunskog tijela raspravljaju o posljedicama takvih predviđenih akata za proračun ako je vjerojatno da će te posljedice biti znatne. U tu bi svrhu Komisija trebala dostaviti sve relevantne informacije potrebne kako bi se Europskom parlamentu i Vijeću pomoglo u njihovim raspravama,

SPORAZUMJELI SU SE KAKO SLIJEDI:

1. Ovom izjavom utvrđuju se aranžmani za postupak proračunskog nadzora (dalje u tekstu „postupak”) između Europskog parlamenta i Vijeća uz aktivnu pomoć Komisije.
2. Taj se postupak može primijeniti za Komisijin prijedlog akta Vijeća na temelju članka 122. UFEU-a koji bi mogao imati znatne posljedice za proračun Unije.
3. Komisija će svakom takvom prijedlogu priložiti procjenu posljedica predloženog pravnog akta za proračun te će navesti može li, prema njezinu mišljenju, dotični akt imati znatne posljedice za proračun Unije. Na toj osnovi Europski parlament i Vijeće mogu zatražiti da se pokrene postupak.
4. Postupak će se odvijati u Zajedničkom odboru koji se sastoji od predstavnika Europskog parlamenta i Vijeća na odgovarajućoj razini. Komisija će sudjelovati u radu Zajedničkog odbora.
5. Ne dovodeći u pitanje ovlasti Vijeća na temelju članka 122. UFEU-a, Europski parlament i Vijeće vodit će konstruktivan dijalog u cilju postizanja zajedničkog razumijevanja u pogledu posljedica predviđenog pravnog akta za proračun, uzimajući pritom u obzir hitnost tog predmeta.
6. Postupak bi se trebao odvijati tijekom razdoblja koje ne prelazi dva mjeseca, osim ako se dotični akt treba donijeti prije određenog datuma, ili, ako je to potrebno zbog hitnosti predmeta, u kraćem roku koji odredi Vijeće.

Zajednička izjava Europskog parlamenta, Vijeća i Komisije o ponovnom procjenjivanju odredaba Financijske uredbe o vanjskim namjenskim prihodima te uzimanju i davanju zajmova

U kontekstu NGEU-a Europski parlament, Vijeće i Komisija suglasni su da će se u okviru sljedeće revizije Financijske uredbe procijeniti i prema potrebi revidirati sljedeća pitanja:

- odredbe o vanjskim namjenskim prihodima, osobito kako je navedeno u članku 21. stavku 5. Financijske uredbe,
- odredbe o izvješćivanju o operacijama uzimanja i davanja zajmova.

Tri institucije potvrđuju da se postojeća pravila o revizijama i postupku davanja razrješnice primjenjuju na namjenske prihode.

**4. Horizontalna pitanja – klima, bioraznolikost, ravnopravnost
muškaraca i žena i ciljevi održivog razvoja**

**Izjava Komisije o metodologiji praćenja klimatskih mjera i uključenosti
Europskog parlamenta i Vijeća**

Komisija će osigurati da metodologija praćenja klimatskih mjera bude pristupačna, transparentna i javno dostupna. Komisija će s Europskim parlamentom i Vijećem razmijeniti mišljenja o metodologiji praćenja klimatskih mjera. Transparentnost i razmjena informacija s Parlamentom i Vijećem o napretku u postizanju klimatskih ciljeva bit će ključno načelo praćenja klimatskih mjera.

Izjava Komisije o doprinosima za klimatske mjere po programu

Ne dovodeći u pitanje zakonodavne ovlasti Europskog parlamenta i Vijeća u vezi s relevantnim sektorskim temeljnim aktima, doprinosi za klimatske mjere za razdoblje 2021. – 2027. s ciljem postizanja općeg cilja od najmanje 30 % ukupnog iznosa proračuna Unije i rashoda NGEU-a navedeni su za relevantne programe i fondove kako slijedi:

<u>Programi</u>	<u>Očekivani minimalni doprinos</u>
<u>Obzor Europa</u>	<u>35 %</u>
<u>ITER</u>	<u>100 %</u>
<u>Fond InvestEU</u>	<u>30 %</u>
<u>Instrument za povezivanje Europe</u>	<u>60 %</u>
<u>EFRR</u>	<u>30 %</u>
<u>Kohezijski fond</u>	<u>37 %</u>
<u>REACT-EU</u>	<u>25 %</u>
<u>Mehanizam za oporavak i otpornost</u>	<u>37 %</u>
<u>ZPP 2021. – 2022.</u>	<u>26 %</u>
<u>ZPP 2023. – 2027.</u>	<u>40 %</u>
<u>EFPR</u>	<u>30 %</u>
<u>Program LIFE</u>	<u>61 %</u>
<u>Fond za pravednu tranziciju</u>	<u>100 %</u>
<u>Instrument za susjedstvo, razvoj i međunarodnu suradnju</u>	<u>25 %</u>
<u>Prekomorske zemlje i područja</u>	<u>25 %</u>
<u>Pretpristupna pomoć</u>	<u>16 %</u>

Komisija će te doprinose klimatskim mjerama upotrijebiti kao referentnu točku za procjenu odstupanja i predlaganje mjera u slučaju nedovoljnog napretka.

Izjava Komisije o metodologiji praćenja mjera u području bioraznolikosti i uključenosti Europskog parlamenta i Vijeća

Komisija će osigurati da metodologija praćenja mjera u području bioraznolikosti bude pristupačna, transparentna i javno dostupna. Nakon dovršetka studije o metodologiji koju je nedavno pokrenula, Komisija će s Europskim parlamentom i Vijećem razmijeniti mišljenja o metodologiji. Transparentnost i razmjena informacija s Parlamentom i Vijećem o napretku u postizanju ciljeva povezanih s bioraznolikošću bit će ključno za praćenje.

5. Ostale izjave

Izjava Komisije o preispitivanju/reviziji u sredini programskog razdoblja

Komisija će do 1. siječnja 2024. predstaviti preispitivanje funkcioniranja VFO-a.

Preispitivanje prema potrebi može biti popraćeno relevantnim prijedlozima za reviziju Uredbe o VFO-u u skladu s postupcima utvrđenima u UFEU-u.

-